

SYKEHUSET INNLANDET HAMAR
Jo Andreas Rolstad
Skolegata 32
2318 HAMAR

Deres ref.:
Vår ref.: 23/33689-2
Saksbehandler: Kathrine Egeland
Dato: 15.08.2023

Lovfortolkning - Sykehuset Innlandet HF - Tverrfaglig spesialisert rusbehandling - Begrepet "begrunnet mistanke" i forskrift om rettigheter og bruk av tvangstiltak i rusinstitusjon

Vi viser til henvendelse i e-post 25. juli 2023. Dere stiller spørsmål om hvordan begrepet "begrunnet mistanke" i forskrift om rettigheter og bruk av tvang under opphold i institusjon for behandling, omsorg og rehabilitering av personer med rusmiddelproblemer § 8 *Kroppsvisitasjon og undersøkelse av pasient og brukers rom og eiendeler* skal forstås.

Dere stiller spørsmål om begrepet skal forstås på samme måte som "begrunnet mistanke" i psykisk helsevernloven § 4-6 *Undersøkelse av rom og eiendeler samt kroppsvisitasjon*.

Helsedirektoratets vurdering

Forskrift om rettigheter og tvang i rusinstitusjon § 8 første ledd lyder:

"Institusjonens leder eller den lederen gir fullmakt kan treffe vedtak om kroppsvisitasjon og undersøkelse av pasient og brukers rom og eiendeler ved *begrunnet mistanke* om at legemidler, rusmidler, skadelige stoffer eller farlige gjenstander vil bli forsøkt innført eller er innført i institusjonen, når dette er nødvendig for å oppnå formålet med oppholdet."

Regelen hjemler adgang til kroppsvisitasjon og undersøkelse av pasient og brukers rom og eiendeler ved "begrunnet mistanke".

Det følger av forarbeidene til forskriften, høringsnotatets punkt 5.6, at det må foreligge objektive indisier som kan begrunne mistanken. Det følger videre av høringsnotatet at den nærmere vurderingen skal skje konkret og til en viss grad baseres på skjønn. Det er ikke tilstrekkelig grunnlag for mistanke at pasienten eller beboeren er en person med rusmiddelproblemer.

Nevnte høringsnotat viser også til begrepet "begrunnet mistanke" i lov om psykisk helsevern § 4-6. Begrepet i forskrift om rettigheter og tvang i rusinstitusjon § 8 skal forstås på samme måte som det er anvendt i psykisk helsevernloven § 4-6. Momentene i forarbeidene til psykisk

Helsedirektoratet

Avdeling helserett og bioteknologi
Kathrine Egeland

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

helsevernloven § 4-6 er derfor relevante å legge vekt på ved anvendelse og forståelse av begrepet i forskriften § 8.

Forskriften § 8 er en videreføring av bestemmelsen i daværende sosialtjenesteforskriften § 5-5 annet ledd og daværende begrep "skjellig grunn til mistanke". Det følger av merknadene til forskriften i Rundskriv I-1/93 til lov om sosiale tjenester M V, at begrepet innebærer at det må være overveiende sannsynlig at legemidler, rusmidler, skadelige stoffer eller farlige gjenstander vil bli forsøkt innført eller er innført i institusjonen.

Vennlig hilsen

–Gunhild J. Røstadsand e.f.

–seniorrådgiver

–Kathrine Egeland

–seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk